

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/16/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114213858
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114213858.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senáty JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Mariany Muránskej vo veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická č. 7434/147, Piešťany, proti žalovanej: F. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. U. č. XXXX/XX, P., o zaplatenie 680,08 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 7C/205/2014-45 zo dňa 10.11.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu v predmetnej veci o zaplatenie 680,08 eur s prísl. zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

Vychádzal zo zistenia, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou bola podpísaná 28.10.2010 úverová zmluva, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1 299,64 Eur, ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 53,02 Eur v počte splátok 36. Ročná percentuálna miera nákladov bola 30,50 %. Tým, že žalovaná si nespĺnila svoje povinnosti došlo zo strany žalobcu listom z 28.08.2012 k zosplatneniu úveru, zároveň žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 957,80 Eur.

Úverová zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. a to presnú sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, z tohto dôvodu považoval uvedenú zmluvu za úver poskytnutý bez poplatkov a úrokov podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy.

Úverová zmluva z 28.10.2010 obligatórne náležitosti neobsahuje. V zmysle predmetného ustanovenia musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a poplatkov, teda nepostačuje ak je uvedená len suma predstavujúca ich súčet. Je potrebné zdôrazniť, že Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala všetky prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkového právneho vzťahu.

Žalovaná zaplatila z úveru vo výške 1 299,64 Eur sumu 1 102,26 Eur, a rozdiel takto predstavuje sumu 197,38 Eur, ktorú taktiež zaplatila v splátkach vykonaných v priebehu mesiacov jún, júl, august a október 2014 v celkovej sume 210 Eur čím vyrovnala celý dlh. Preto bolo potrebné žalobu zamietnuť.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že je potrebné vziať do úvahy právny normy relevantné pre prípad, a to konkrétne ustanovenie smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. V zmysle tejto smernice (čl. 10 ods. 2 písm. h)) zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa, pričom podľa prílohy č. 1 k zákonu č. 129/2010 Z. z. táto smernica predstavuje prevzatý právne záväzný akt Európskej únie. Nezohľadnenie a nevyrovnanie sa s relevantnou právnou normou aplikovateľnou na konkrétny prípad Ústavný súd SR nazýva zjavnou neodôvodnenosťou súdneho rozhodnutia, ako aj arbitrárnosťou súdneho rozhodnutia.

Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, uzavretá medzi účastníkmi tohto konania spĺňa tieto požiadavky, ktoré sú stanovené v citovanej smernici Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, nakoľko obsahuje celkovú výšku úveru v sume 1 299,64 Eur, celkovú čiastku splatnú spotrebiteľom v sumu 1 908,72 Eur, mesačnú splátku v sume 53,02 Eur a počet splátok v počte 36.

Vychádzajúc z uvedeného súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odvodzuje od formalistického znenia strohých zákonných noriem, pričom musí zväziť naliehavosť konkrétnej právnej veci a vedieť správne aplikovať právne normy.

Písomná forma predmetného právneho úkonu uzavretého medzi účastníkmi konania nikdy nebola spochybnená ako jedna z nevyhnutných podmienok sankcie bezodplatnosti, pričom § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch je potrebné vykladať tak, že zmluvu o spotrebiteľskom úvere je možné považovať za bezodplatnú, pokiaľ v rovine hmotného práva sú kumulatívne splnené podmienky dané spojkou a, teda že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona.

Súd prvého stupňa v zmysle vyššie uvedeného spojku a v § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona vykladá bez akéhokoľvek odôvodnenia vo význame spojky alebo, čím do veľkej miery zmenil obsah tohto ustanovenia a navyše ani tento svoj pozmeňujúci výklad žiadnym spôsobom nezdôvodnil v predmetnom rozsudku. Súd sa však v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR (III. ÚS 341/07) musí vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.

Naviac rozhodnutie súdu prvého stupňa nespĺňa náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., pokiaľ ide o obsah a kvalitu odôvodnenia, čím je rozhodnutie nepreskúmateľné a žalobcovi sa týmto spôsobom vlastne odňala postupom súdu možnosť konať pred súdom. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobe vyhovel.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázala na to, že mala úmysel predmetný dlh splniť a bola by ho splnila v plnej výške nebyť súdneho rozhodnutia.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1, 2 O.s.p a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 501 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, veriteľ je povinný dlžníkovi peňažné prostriedky poskytnúť, ak ho o to dlžník v súlade so zmluvou požiadal, a to v dobe určenej v požiadavke, inak bez zbytočného odkladu. Ak zmluva určuje, že úver možno použiť iba na určitý účel, môže veriteľ obmedziť poskytnutie peňažných prostriedkov iba na plnenie záväzkov dlžníka prevzatých v súvislosti s týmto účelom.

Podľa § 502 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon č. 129/2010 Z.z.) účinnému ku dňu 28.10.2010, Tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., účinnému ku dňu 28.10.2010, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) Zákona č. 129/2010 Z.z. účinnému ku dňu 28.10.2010, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. účinnému ku dňu 28.10.2010, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. účinnému ku dňu 28.10.2010, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu

osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. účinnému ku dňu 28.10.2010, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, aka) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného do 31.01.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

V predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere z 28.10.2010, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1 299,64 Eur, ktorý mala zaplatiť v splátkach vo výške 53,02 Eur mesačne, zaplatiť 36 splátok a takýmto spôsobom uhradiť žalobcovi celkovú sumu 1 908,72 Eur.

Súd prvého správne konštatuje, že predmetná zmluva nespĺňa náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. účinného k 28.10.2010, teda ku dňu uzatvorenia zmluvy, pretože zákon výslovne v citovanom ustanovení vyžaduje, aby v zmluve bola uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebného úveru na účely jeho splatenia.

Túto náležitosť predmetná zmluva, uzavretá medzi účastníkmi, neobsahuje a preto v zmysle § 11 ods. 1 citovaného zákona sa takýto úver spotrebiteľského charakteru považuje za úver poskytnutý bez úrokov a bez poplatkov.

Argumentácia žalobcu uvedená v odôvodnení jeho odvolania spočíva v tom, že príslušná smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere definuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere užšie, nič nemení na vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa a na správnosti výkladu slovenskej právnej normy aplikovateľnej v predmetnej veci.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že slovenský právny poriadok (zákon č. 129/2010 Z. z., § 9 ods. 2 písm. k)) definuje precíznejšie a širšie podmienky, ktoré musí spĺňať zmluva o spotrebiteľskom úvere tak, aby nebola postihnutá sankciou spočívajúcou v tom, že bude úver z nej vyplývajúci posudzovaný a kvalifikovaný ako úver poskytnutý bez úrokov a bez poplatkov, ako sa to stalo v predmetnej veci. Takýto výklad nie je v rozpore s komunitárnym právom a príslušnou smernicou a takýto výklad nie je ani arbitrárny, pretože slovenský zákon (zákon č. 129/2010 Z. z.) rozširuje z dôvodov ochrany spotrebiteľa podmienky, stanovené základnou normou komunitárneho práva a poskytuje širšiu mieru ochrany spotrebiteľovi. Tento zákon súd prvého stupňa aj správne vyložil a niet dôvodu, aby výklad, ktorý súd prvého stupňa použil, nebol v predmetnej veci aplikovateľný.

Taktiež nie je možné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu, týkajúcou sa toho, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov len vtedy, ak kumulatívne sú splnené podmienky, že úverová zmluva nemá písomnú formu a zároveň neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r), y).

Aj pre odvolací súd je nepochybné, že toto ustanovenie § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. je potrebné vykladať tak, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v každom prípade vtedy, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona a taktiež (teda alebo, ako to uvádza aj žalobca vo svojom odvolaní) neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r), y).

Takýto výklad a aplikáciu právneho predpisu použil súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí a s týmto v zmysle vyššie uvedeného sa odvolací súd stotožňuje a považuje takýto výklad za vecne správny a v závislosti od toho aj rozhodnutie súdu prvého stupňa za správne a zákonné.

So zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil, pričom v zmysle § 219 ods.

2 O.s.p. v podrobnostiach poukazuje na správne a presvedčivé dôvody odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalobca, ako neúspešný účastník, nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej žiadne preukázateľné trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto táto náhrada nebola priznaná žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.